

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

16 – 22 липня 2021

АНАЛІЗ ДОМОВЛЕНОСТІ США ТА НІМЕЧЧИНИ ЩОДО “ПІВНІЧНОГО ПОТОКУ-2”

21 липня заступник держсекретаря США Вікторія Нуланд [заявила](#), що США та Німеччині вдалося досягти угоди, яка дозволить закінчити будівництво російського газопроводу “Північний потік-2” без введення додаткових санкцій зі сторони США. У відповідній спільній [заяві](#) підкреслюється, що обидві країни виступають проти агресивних дій Росії по відношенню до України, крім того, США зобов’язуються підтримувати зусилля з відновлення миру на Донбасі в рамках Нормандського формату. Згідно з ним, Німеччина підтримає США в намаганнях домогтися продовження контракту на транзит російського газу через Україну до 2034 року. Окрему увагу буде приділено фінансовій підтримці України з метою диверсифікації джерел енергоресурсів, а також можливості ввести санкції проти Росії у випадку подальших агресивних дій по відношенню до України. В той же день федеральний канцлер ФРН Ангела Меркель і президент Росії Володимир Путін [обговорили](#) можливість продовження контракту щодо транспортування російського газу через українську територію, однак конкретні підсумки обговорення не були оприлюднені. Раніше президент України Володимир Зеленський [відмітив](#), що незважаючи на зусилля США і Німеччини з врегулювання кризи в зв’язку з реалізацією проекту “Північний потік-2”, ці країни не пропонують достатньо конкретні кроки з протидії загрозам від запуску трубопроводу. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба і міністр закордонних справ Польщі Збігнєв Рау виступили зі спільною [заявою](#),

засуджуючи цю угоду як таку, що збільшує можливості деструктивного впливу Росії на ситуацію з безпекою в Європі. Угода викликала шквал різкої критики з боку українського громадянського суспільства. Британський політичний аналітик і журналіст Богдан Нагайло в своїй статті для KyivPost [написав](#), що [цією угодою] Вашингтон і Берлін залишили демократичний світ в ганебних руїнах.

В РАМКАХ ТКГ СТВОРЕНО ГРУПУ ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ

20 і 21 липня [відбулися](#) чергові засідання Тристоронньої контактної групи (ТКГ) і її робочих підгруп. Під час засідання гуманітарної підгрупи українська делегація підтвердила свою готовність прискорити підготовку до проведення наступного етапу взаємного звільнення осіб, що утримуються в зв'язку з конфліктом. Підгрупа з безпеки обговорювала питання розмінування раніше визначених дев'ятнадцяти ділянок на лінії розмежування, а також обмеження свободи пересування Спеціальної моніторингової місії (СММ) ОБСЄ. В межах робочої підгрупи ТКГ з соціальних і економічних питань обговорювались деталі організації візиту експертів МАГАТЕ для інспекції ядерного матеріалу на двох об'єктах, що розташовані в ОРДЛО. Також, в ході засідань українська сторона привітала створення експертної підгрупи з екологічного моніторингу підтоплення шахт вздовж лінії розмежування і висловила вдячність ОБСЄ за участь в її появі. Перше засідання підгрупи заплановане на вересень.

ПРИЗНАЧЕНО НОВОГО СПЕЦІАЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИКА ЧИННОГО ГОЛОВИ ОБСЄ В УКРАЇНІ ТА В ТКГ

За підсумками засідань робочих груп ТКГ Спеціальний представник Чинного голови ОБСЄ в Україні та в ТКГ Хайді Грау [відмітила](#), що невирішені процедурні питання та політичні розбіжності не дали можливості прийти до практичних рішень у підгрупах з політичних питань і питань безпеки, закликавши сторони проявити політичну волю, щоб повернутись до дотримання режиму припинення вогню на Донбасі. Ця заява була для неї останньою: на зміну Хайді Грау, яка перебувала на посаді з грудня 2019 року, на посаду спеціального представника ОБСЄ в Україні та ТКГ з 1 серпня [призначено](#) фінського дипломата Мікко Кіннунена.

РІЧНИЦЯ КАТАСТРОФИ РЕЙСУ МН17: РОСІЯ ПОДАЄ ПОЗОВ ДО ЄСПЛ

У зв'язку з сьомою річницею катастрофи рейсу МН17 в небі над Донбасом генеральний прокурор України Ірина Венедіктова [заявила](#), що розслідування обставин катастрофи не завершено, і на даний момент спільно з партнерами з міжнародної слідчої групи продовжується виявлення осіб, які є причетними до неї. В приурочених до річниці катастрофи заявах [США](#) та [ЄС](#) вкотре закликали Росію взяти на себе відповідальність за збитий літак рейсу МН17. При цьому 22

серпня стало відомо, що Російська Федерація [звернулась](#) до Європейського суду з прав людини з міждержавною скаргою проти України, в тому числі у зв'язку з незакриттям владою України повітряного простору над зоною бойових дій на Донбасі і катастрофою рейсу МН17. Згідно з заявою Генеральної прокуратури Російської Федерації, частина претензій пов'язана з “порушеннями безпосередньо по відношенню до російських громадян, що допускаються українською владою”. Голова МЗС України Дмитро Кулеба в ході брифінгу [відмітив](#), що позов РФ було подано з пропагандистською метою і не має шансів на перемогу.

ПРАВОВІ ЗМІНИ ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ДОНБАСУ

- В Україні [почався процес тестування](#) механізму віддаленої ідентифікації за допомогою електронного цифрового підпису для внутрішньо переміщених осіб і жителів тимчасово непідконтрольних уряду частин Донбасу. Це є особливо актуальним в умовах нестабільної роботи контрольних пунктів в'їзду-виїзду (КПВВ) зі сторони так званих “Л/ДНР” і карантинних заходів, які обмежують права і можливості людей, що постраждали в ході конфлікту на Донбасі.
- З 21 липня [було спрощено порядок вакцинації](#) проти COVID-19 для жителів ОРДЛО: попередню онлайн-реєстрацію відмінили, тепер зробити щеплення можна, пройшовши КПВВ в сторону підконтрольної українському уряду території і відвідавши один з пунктів масової вакцинації в Донецькій і Луганській областях.
- З 23 липня в Україні [вступає в силу закон](#), що звільняє від адміністративних штрафів жителів тимчасово непідконтрольних територій, які вимушено в'їжджають в Україну через Росію з причин гуманітарного характеру.

РИЗИКИ РОСІЙСЬКОЇ ПАСПОРТИЗАЦІЇ НА ДОНБАСІ

В ході [презентації](#) аналітичного звіту Східної правозахисної групи “Паспортизація Російською Федерацією в окупованих РФ районах Донбасу” повідомлялось, що в 2021 році кількість паспортів, виданих Росією на Донбасі, зросла на 700% у порівнянні з 2018 роком, і однією з цілей є забезпечення участі 500 тисяч осіб в голосуванні на виборах до Державної думи РФ в 2021 році. Для чого Росія використовує передвиборчі обіцянки в ОРДЛО, [розповідає](#) “Радіо Свобода”. 20 серпня Центрвиборчком РФ [затвердив порядок](#) дистанційного [електронного голосування](#) на цих виборах до Держдуми, що стосується жителів окремих районів Донецької і Луганської областей, які мають російське громадянство. Згідно з постановою Центрвиборчкому, реєстрація на території Російської Федерації для голосування не вимагається. Заступник голови адміністрації президента Росії Дмитро Козак в інтерв'ю [заявив](#), що роздача російських паспортів жителям окремих районів Донбасу не означає, що

цей регіон буде приєднано до Російської Федерації, та викликана “гуманітарними міркуваннями”, декларуючи при цьому готовність Росії “стати на захист” жителів Донбасу у випадку, якщо українська армія намагатиметься звільнити регіон військовим шляхом. На засіданні ради ОБСЄ Євген Цимбалюк, постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні, [закликав](#) керівництво і країни-учасниці ОБСЄ відреагувати на дії Росії, охарактеризувавши їх як серйозні порушення суверенітету України та Мінських угод.